

BRETAGNE 2004

Wat kan ik nog over dit deel van Frankrijk schrijven. We zijn er nu een keer of acht geweest. Een "Nederlands" klimaat, prachtige rotsen en veel Keltische muziek.

Van dat laatste moet je houden, voor veel duikers zal het een argument zijn om er niet heen te gaan.

Wij zijn dit jaar weer ongeveer met dezelfde ploeg gegaan als in 2003 (Esther en haar vriend gingen deze keer ook mee).

Een nadeel is dat het, met sleurhut, toch wel een pokken eind weg is. En dus werd er

halverwege in Cahagnes een tussenstop door ons gemaakt. De VVV garandeert dat er in Cahagnes niets gebeurt, maar er staan mooie planten, zoals veel orchideeën.

Er was veel extra belangstelling voor Bretagne 2004, maar uiteindelijk geven de meeste Gagnanners de voorkeur aan de Middellandse zee of Egypte. Wie ben ik om daar iets van te zeggen? Beide staan weer op mijn lijst, al moet Egypte nog even wachten (2006?).

Bretagne blijft absoluut ook een wereld plaats om te duiken, zeker voor Zeeland duikers is het een plek waar je een keer een bedevaart naar moet maken, het is ten slotte maar 965 km.

Ik zou een eindeloze lijst kunnen maken van alle sepia's, lipvissen, zeebaarzen, spinkrabben, gorgonen, vinger-, sperzieboon-, eik- en knotswier dat we zijn tegen gekomen (en niet te vergeten die hondshaai), maar dit keer doen ik het anders.

Bretagne is namelijk ook een ook een plek om je duikvaardigheden te oefenen, en aan je conditie te werken.

Hier een viertal voorbeelden van duiken waar enige inspanning ten minste nodig was.

We stonden op camping West in Ploumanac'h. Als je langzaam rijdt, is het van de camping 5 minuten naar drie duikstekken in het plaatsje. De meeste duiken

hebben we gemaakt in de reddingshaven van Ploumanac'h. Via een boothelling wandel je er zo de zee in....

De route onderwater is overzichtelijk, en als je niet dieper dan 15 meter gaat, merk je niets van de stroom. Ook nachtduiken is er mooi, dus wij aan de nachtduik. Daarbij hoor je een lamp op de kant te zetten, waardoor je je altijd kan oriënteren. Dat deden wij niet, want het was helder, volle maan en naast de stek staat een vuurtorentje. De duik was fantastisch.

Sepia's, haai, kokerwormen, noem het maar op. Op de terugweg zwommen we op een

meter of 5 tegen een rots, die ik daar niet verwachtte. Nu kan dat makkelijk, want daar zijn zoveel rotsen dat je er wel eens naast kan zitten. Voor alle zekerheid toch maar even naar boven, gebaar ik naar Jan Geelen en Rick. Ik steek de bril boven water en jawel: *Bretagne weg!!!*. Een dichte mist gaf nog de omtrek van een paar rotsen weer en dat was het. Naar boven kijkend zagen we zwak de maan en de vuurtoren.

Alles bij elkaar zaten we maar een meter of vijftig van de plek waar we uit het water konden, maar het is toch even anders dan een plas waar je even uitstapt om omstanders de weg te vragen. Bovendien wil je wel nachtduiken, maar niet nacht-klimmen op de Bretonse rotskust.

Bij het vulstation in Perros Guirec hebben we gevraagd naar andere mogelijkheden om van de kant te duiken. Op één route na hadden we alles, wat door de winkelier werd genoemd,

al een keer gedaan. Een landgenoot die voor het 12e jaar hier dook zei toen “*En heb je dan ook alles gezien dan?*”. Nu had de man gelijk: je ziet er steeds iets nieuws, maar een nieuwe stek is toch nooit weg. De vrouw van de duikshop kwam toch met een suggestie. *Kennen jullie Lézardrieux?* Nou, niet dus. Het bleek een plaatsje aan de rivier de Trieux. De monding van de rivier is een estuarium waar veel te zien is. Jullie moeten alleen om het tij denken. Dat is een half uurtje eerder dan “hier”.

Op dat moment hadden we de situatie al moeten wantrouwen. De shop ligt niet aan het water, en er is dus geen tij. Uitgaande van onze tabellen besloten we dat wij het wisten. Nadat we de stek met wat moeite hadden gevonden bleek het laag water. Wij hadden hoog verwacht!

Gelukkig was het wel bijna kentering, want de boeien stonden niet strak en de

bootjes lagen allemaal in verschillende richtingen. Snel in het pak en te water. Dat eerste ging voortreffelijk, het tweede wat minder, er stond toch wel wat stroom. Zoveel dat ik het na 2 minuten al opgaf. Ook Jan en Rick vonden de aangeboden conditietest te gortig. Terug naar de kant en er uit. Terwijl we onze vinnen uittrokken gingen de boten dezelfde kant uit staan: door de opkomende vloed gingen ze weer drijven!

Mensen die mij kennen weten, dat als ik mijn pak eenmaal aan heb, er ook gedoken wordt. Jan en ik zijn gewoon een stuk stroom opwaarts gewandeld en zijn daar het water in gestapt. Mooi dat we direct tegenstroom kregen, zodat het opnieuw tobben werd, maar na een aantal minuten kwamen we vol in de stroom en werd het een kort maar leuk driftduikje.

Na afloop hebben we lang over de cijfers gebogen gestaan. Onze internet

getijdentabel had geen zomertijdcorrectie, dus we zaten er in ieder geval een uur naast. Ook de correctie deugde niet. Dat in combinatie met wind maakte het geheel tot een vorm van Russische roulette.

Met al die wijsheid besloten Rick en ik de volgende dag een HW duik in de haven te maken. Omdat het springtij was gingen we precies op de kentering. Nog nooit had ik het water hier zo hoog gezien. Ook de wind was weer aangewakkerd. Aan de andere kant van de rots was nog een groep duikers, dus het zag er goed uit. Althans, tot we onder gingen. We hadden nog geen meter zicht. Nu is het vaak zo met

oppervlakkige golven dat je op een meter of zes toch nog prima zicht hebt. Daar was het echter nog steeds bagger, en ook op 10 meter bleef het slecht. Verder werden we door de deining steeds uit koers geduwd. Onder het motto: *'zwem nooit een haven uit als je niet weet of je de ingang weer vindt'*, keerden we al na 10 minuten weer terug. Eenmaal aan de oppervlakte bleek dat we wat problemen hadden. De vloed zette nog verder door, en inmiddels waren er ook in de haven hoge golven. De truc is dan: drijf mee met een golf en grijp je vervolgens vast aan alles waar je houvast aan kunt krijgen. Beweeg daarbij langs de bodem en kruip uit het water voordat je spullen af doet.

Rick had even geen houvast, en dat betekende dat hij meters door de haven werd mee gesleurd. Een tweede golf maakte, net toen hij zijn vinnen los had het werk af: vinnen en kompas werden weggeslagen. Nadat lood en fles echt op het droge lagen hebben we de vinnen nog weten te vangen.

Binnenkort kunnen jullie bij Rick wel een nieuw kompas bewonderen.

Onze laatste oefening kwam de dag er na. Het weer was waardeloos, dus we besloten in Trevignon, aan de zuidkant van Bretagne te duiken. Da's 3 uur rijden enkele reis, maar in de auto zit je droog en onderweg zijn er wat leuke stadjes. In

Trevignon weet ik een stek waar je altijd te water kunt. Helaas was het die dag zeer, zeer laag. Via lagen wier kwamen we in het water. Daarbij had ik gezondigd tegen regel één van duiken op lastige stekken: altijd eerst automatisch in en bril op. Prompt struikelde ik en toen was het dus sporten om fatsoenlijk onder te komen. Toen het eenmaal gelukt was lekte mijn automatisch iets water, maar op zich ging het. Op de kant had ik nog tegen duikleider Jan gezegd dat ik me afvroeg of ik mijn 2^e automatisch ooit nog zinnig zou gebruiken. Het moment kwam eerder dan gedacht: op een gegeven moment kwam het water met sloten de automatisch binnen. De switch bracht de oplossing, de 2^e automatisch deed het perfect.

Ondertussen hadden we een bochtje gezwommen, mooie zee-egels en garnalen gezien tussen al dat wier met veel lipvissen en pollaken. We wisten dat we niet op de plek waren uitgekomen waar we waren gestart, maar nog een stoeipartij met het wier zagen we eigenlijk niet zo zitten. Het alternatief was over de rotsen er uit. Dat heb ik daar vaker gedaan, dus ik weet dat het goed te doen is. Het lullige is allen dat je uitrusting looiig en lomp is. Onderweg is het dus zaak de uitrusting door goede samenwerking tussen en over de rotsen te krijgen. Boven stond Jan om met auto het materiaal af te voeren, dus de organisatie was ok.

Tot zover wat voorbeelden van probleempjes waar je zoal tegenop kan lopen, ondanks een zo goed mogelijke voorbereiding. Iedere (ver) gevorderde duiker kan ik zo'n trip naar Bretagne aanbevelen.

En voor wie denkt dat het allemaal ellende is; de laatste dag heb ik het wier uit mijn

uitlaatventiel gehaald, waarna de problemen volledig waren opgelost. Rick en ik hebben daarna een afscheidsvaak gemaakt in Ploumanc'h. Tot 27 meter met een sepia, karpeluis, wijting, blanke grondel, zeebaars en lipvis. Een wereldduik, zoals dat alleen in Bretagne kan.

Als het half kan gaan we er nog eens heen.

Rob Kool

